

végzés

Rendelkező rész

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I.

- [1] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2017. május 17. napján meghozott és kihirdetett 15.B.III.1077/2016/12. számú ítéletében ... terheltet bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében [Btk. 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. és II. fordulata].
- [2] Ezért őt 6 hónap fogház fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztésből - végrehajtása esetén - legkorábban annak kétharmad része kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.
- [3] Kötelezte a terheltet a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [4] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett terhelti és védői fellebbezés okán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2018. január 18. napján meghozott és kihirdetett 29.Bf.9829/2017/7. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a terheltet előzetes mentesítésben részesítette.
- [5] A jogerős ítéleti tényállás szerint ... 2014. augusztus 15-én 16.45 órakor ... kerületébe a ... utcában a ... utca felől, a ... utca és a ... út kereszteződésén át a ... utca irányába közlekedett az általa hajtott kerékpárral, borult időben, nappali természetes fényviszonyok között, száraz aszfalt felületű úttesten.
- [6] A ... utca kétirányú, irányonként 1-1 forgalmi sávós út. A ... út ezen szakasza kétirányú, osztott pályás, irányonként 4-4 forgalmi sávós út. A kereszteződésben az áthaladást forgalomirányító fényjelző készülékek szabályozzák. A ... utcában a kereszteződés mindkét oldalán kijelölt gyalogos átkelőhely található, az ott zajló forgalmat a gyalogos forgalom irányítására szolgáló forgalomirányító fényjelző készülékek irányítják.
- [7] A terhelt a ... út és a ... utca kereszteződéséhez a rá vonatkozó fényjelző készülék folyamatos zöld jelzésére érkezett, és ott egyenesen akart áthaladni a ... utca irányába. A zöld jelzés hatálya alatt a kerékpárját folyamatosan hajtva behaladt a kereszteződésbe, azonban a ... úton, arra ráhaladva, a belső forgalmi sávban egy vele szemből közlekedő és balra kanyarodó jármű miatt megállásra kényszerült, s csak ezt követően haladt tovább.
- [8] Ugyanekkor a ... út és a ... utca kereszteződésének terhelttől távolabbi oldalán a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt, annak a terhelt haladási iránya szerinti jobb oldalán a gyalogos forgalmat irányító fényjelző készülék tilos-piros jelzésénél átkelésre várakozott sértett gyalogos, aki a szabad-zöld jelzés megjelenésekor a gyalogos átkelőhely jobb széle után egy-másfél méterre megkezdte az áthaladását.
- [9] ... terhelt a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztva nem mérte fel, hogy miután folyamatos zöld jelzésre behaladt a kereszteződésbe, és ott megállásra kényszerült, előre figyelmeztetve meg kellene győződnie arról, hogy időközben az általa keresztezni kívánt gyalogos átkelőhelyen nem indult-e meg a forgalom. Ezért a terhelt a ... úton álló helyzetéből, a rá

irányadó fényjelző készülék idő közbeni váltása miatt piros-tilos jelzés hatálya alatt tovább indulva, az áthaladását szabad-zöld jelzésre megkezdő sértettet már csak akkor észlelte, amikor a mintegy 10 km/h sebességű kerékpárját a megálláshoz szükséges mértékben lelassítani már nem tudta, emiatt azzal, fékezést és balra kormányzást követően a gyalogos bal combjának ütközött, aki ennek hatására a jobb oldalára zuhant.

- [10] A terheltet 1,3 sec. észlelési késedelem terheli a bekövetkezett balesettel összefüggésben.
- [11] A baleset következtében sértett a koponyán, a jobboldali fali-nyakszirttájék határon lévő tenyérnyi lágyrész zúzódását, a jobboldali testfél hűdést eredményező agyállomány traumás vérzését a basalis ganglionok területében, valamint a sérülés környezetében kialakult traumás agyvizenyőt szenvedett el, mely sérülések együttes büntetőjogi gyógytartama - figyelemmel az agyállományi vérzésre - 8 napon túli, ténylegesen 12 hónap. A sértettnél az agyvérzéssel összefüggésben súlyos felső végtagi hűdés, mérsékelt fokú alsó végtagi parézis és szótalálási nehézség alakult ki, illetve maradt vissza, ami maradandó fogyatékossgot és súlyos egészségromlást jelent.

II.

1.

- [12] A jogerős ítélet ellen ... terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő - a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon 2018. július 19-én érkeztetett, a Kúrián 2018. augusztus 1-jén érkeztetett és lajstromozott - felülvizsgálati indítványt, amelynek a jogalapját az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjában megjelölt okokra alapította.
- [13] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa szerint a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Ezért, valamint a tényállás megalapozatlanságára, továbbá a törvényes vád hiányára hivatkozással elsődlegesen a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, másodlagosan a terhelt bűncselekmény, illetőleg bizonyítottság hiánya miatti felmentését, harmadlagosan pedig a terhelt felmentésének hiányában a megtámadott határozatok megváltoztatását, és a terhelttel szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés pénzbüntetésre enyhítését vagy vele szemben intézkedés alkalmazását indítványozta.
- [14] Indokolásában - mintegy perkivonatot adva a lefolytatott büntető eljárásról - előadta, hogy már a nyomozati szakban a védelem rámutatott arra, hogy sem az igazságügyi műszaki szakvélemény alapján, sem a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a terheltet a balesetért felelősség terheli. A vádemelést követően az elsőfokú bíróság az igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményére figyelemmel arra a meggyőződésre jutott, hogy a közlekedési baleset a terhelt magatartásával áll ok-okozati

összefüggésben [ti. folyamatosan zöld jelzésre behaladt egy kifejezetten széles kereszteződésbe, egy gépkocsi miatt indokolatlanul megállt, majd lassan 10 km/h sebességgel haladt (súlyos vezetéstechnikai hiba); észlelte a gyalogosokat, akik a kijelölt gyalogos átkelőhelynél várakoztak, arra ennek ellenére ráhajtott, és a rá vonatkozó lámpa tilos-piros jelzése hatálya alatt elütötte a sértettet], abban a sértettnek közreható magatartása nem volt, annak ellenére sem, hogy nem pontosan a kijelölt gyalogos átkelőhelyen haladt. Ezzel a terhelt megszegte a KRESZ 9. § (7) bekezdésében foglalt közlekedési szabályt, amelynek értelmében zöld fényjelzésnél sem szabad az útkereszteződésbe behajtani, ha azt - forgalmi torlódás miatt - a zöld fényjelzés tartama alatt előreláthatólag nem lehet elhagyni.

- [15] Ezzel szemben a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a terhelt a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat szegte meg, és e szabály megszegésével áll a baleset okozati összefüggésben. A védő szerint mivel a büntető eljárás bírósági szakaszában a vád - a KRESZ-ben a terhelt számára meghatározott közúti közlekedésre vonatkozó szabályban foglalt magatartás tekintetében - nem került módosításra, a jogerős másodfokú végzés a büntető anyagi jogszabályok megsértésével állapította meg a terhelt büntető jogi felelősségét a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjára alapított közlekedési szabályszegéssel oksági kapcsolatban. Megítélése szerint ez által a Fővárosi Törvényszék túlterjeszkedett a vádon.
- [16] A tényállást felderítetlenségre visszavezethető okból részben megalapozatlannak tartja azért, mert az igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményének kiegészítése elmaradt a terhelt nagyobb sebességgel, 20 km/órával történő közlekedésének alapulvételével, amely szükséges lett volna ahhoz, hogy a bíróság megkísérelhesse vizsgálni és bizonyítani a KRESZ 9. § (7) bekezdéséből eredő terhelti kötelezettség elmulasztását. Szükségesnek tartja a szakértői vélemény kiegészítését az okból is, hogy a bíróságok a terhelt súlyos vezetéstechnikai hibáját súlyosítóként értékelték a szakvélemény azon megállapításából, hogy a folyamatosan zöldet mutató jelzőlámpa megpillantása után a járda szélén felismerhetően átkelési szándékkal álló gyalogost nem figyelve, annak úttestre lépésére nem számítva haladt rá a kijelölt gyalogos átkelőhelyre, amely vezetéstechnikai hibaként értékelhető. A gyalogos szabálytalan várakozási helyére figyelemmel azonban a védő ezt a szakértői megállapítást iratellenesnek és alaptalannak tartja.
- [17] A védő álláspontja szerint a balesetet a gyalogos elháríthatatlan magatartása, szabálytalan közlekedése okozta, mivel nem a gyalogátkelőhelyet vette igénybe a közlekedésre. Utal arra is, hogy a sértett a gyalogos átkelőhelyet nem közelítette meg a „gyalogos felállóhely” elfoglalásával, amely kizárja annak elvárhatóságát, hogy a gyalogos a közúton az áthaladást szándékozik megkezdeni. A védő szerint a közúton közlekedőnek nem kellett arra számítani, hogy a gyalogos a közlekedését az úttesten szabálytalanul fogja

elvégezni. Ekként nem szegte meg a másodfokú bíróság által a terhére rótt KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt szabályt sem, és a baleset, illetőleg annak eredménye sincs ezen szabályszegéssel okozati összefüggésben. A baleset bekövetkezését ezért a gyalogos figyelmetlen lelépése az úttestre, és az azon történő figyelmetlen közlekedése okozta. Védői érvelés szerint a hátrányos eredmény okának az időben legközelebbi megelőző feltételt kell tekinteni, így nyilvánvaló, hogy a baleset bekövetkezéséért az eredményt okozó körülményként a sértett szabályszegő magatartását kell figyelembe venni és beszámítani.

2.

- [18] A Legfőbb Ügyészség BF.1180/2018. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak találta.
- [19] Indokolása szerint a tényállás esetleges megalapozatlansága a felülvizsgálati eljárásban törvényi tilalom folytán nem vizsgálható. A törvényes vád hiányára való hivatkozás pedig - a 2018. július 1-jétől hatályos Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja alapján - kizárólag akkor alapozza meg a felülvizsgálati eljárás lefolytatását, ha a bíróság a határozatát nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg.
- [20] A legfőbb ügyészségi nyilatkozat a felülvizsgálati indítvány anyagi jogszabálysértést érintő részét alaptalannak találta.
- [21] Eszerint a tényállásból tényyszerűen megállapítható, hogy a terhelt az útkereszteződés olyan területén tartózkodott a baleset bekövetkezésének időpontjában, ahol az számára a reá irányadó forgalomirányító fényjelző készülék tilos jelzése alapján tilalmazott volt, míg a sértett számára a szabad jelzés alapján engedélyezett.
- [22] Annak a körülménynek, hogy a sértett nem pontosan a kijelölt gyalogos átkelőhely területén kezdte meg az áthaladást, kizárólag a baleset okaként megjelölt KRESZ szabályszegés tekintetében van jelentősége, mert ezáltal a terhelt nem a KRESZ 43. § (1) bekezdésében, hanem az észlelési és cselekvési késedelme alapján a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezést szegte meg.
- [23] Ezen túlmenően a Fővárosi Törvényszék helytálló megállapítása szerint az önmaga testi épségének védelme miatti figyelem koncentráció iránya a terheltet nem mentheti fel azon kötelezettsége alól, hogy a szabad jelzésre elinduló gyalogosok testi épségére figyelemmel legyen.
- [24] A kifejtettekből következően a bíróságok helytálló következtetést vontak arra, hogy a baleset a terhelt által megvalósított KRESZ szabályszegő magatartása miatt következett be, amellyel okozati összefüggésben áll a baleset és annak maradandó fogyatékoságával, illetőleg súlyos egészségromlással is járó eredménye, amelyre a terhelt bűnössége negligencia formájában terjed ki.
- [25] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat

hatályukban tartsa fenn.

- [26] A Legfőbb Ügyészség indítványára a terhelt védője észrevételt tett, melyben a felülvizsgálati indítványában foglaltakat összefoglalva, azokat fenntartotta. Ugyanakkor azt a vélelmét fogalmazta meg, hogy az új Be. keretében és szabályai szerint nem lehet átértékelni azokat az anyagi és eljárási szabályokat, amelyek a jogerős ítélet meghozatalakor az eljáró bíróságok alkalmazták, voltak hatályban, amelyek megsértését a felülvizsgálati eljárásban vizsgálni kellene. Azaz nem lehet az új Be. visszaható hatályú. Ez az indoka annak, hogy a védő a korábbi Be. jogszabály helyeit jelölte meg felülvizsgálati indítványában.

III.

1.

- [27] A megtámadott ügydöntő határozat meghozatalára a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) hatálya alatt került sor.
- [28] 2018. július 1. napján a korábbi, azaz az 1998. évi XIX. törvényt felváltva hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.).
- [29] A felülvizsgálati indítványt követően benyújtott észrevételben kifejtettek okán a Kúria előjáróban leszögezi, hogy az anyagi büntetőjogban főszabály a visszaható hatály tilalma, amely szerint csak akkor lehetséges az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazása, ha az új törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el.
- [30] Ezzel szemben az újabb eljárási szabályoknak főszabály szerint van visszaható hatályuk, hiszen velük kapcsolatban az a kiindulási pont, hogy hatékonyabban szolgálják a büntetőeljárás általános céljainak megvalósulását. Ezért a Be.-ben megállapított új eljárási normák olyan bűncselekmények miatt indított büntetőügyekben is alkalmazandók, amelyeket a törvény hatályba lépése előtt követtek el. Ezt rögzíti a Be. 868. § (1) bekezdése, amely szerint a törvény rendelkezéseit a hatálybalépéskor, azaz 2018. július 1-jén folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- [31] Ez alól a főszabály alól azonban van néhány kivétel, amelyek az átmeneti rendelkezések között találhatók.
- [32] E kivételek között azonban a felülvizsgálati eljárás rendelkezései nem szerepelnek.
- [33] Ezért a Kúria az indítvány elbírálása során e törvényt, azaz a Be. rendelkezéseit alkalmazta.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva bírálta el.
- [35] A megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésére figyelemmel a megtámadott részében, a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdésére tekintettel vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges eljárási szabálysértéseket is.

- [36] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket részben törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [37] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapulvételével vehető igénybe.
- [38] A törvény tételesen megjelöli azokat az esetköröket, amikor helye van a rendkívüli jogorvoslatnak. A büntető anyagi jog szabályainak megsértését a Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja, ezen belül az aa), ab), ac), ad) alpontjai; b) pontja, ezen belül a ba), bb) alpontjai; és c) pontjában foglaltak, ezen belül a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések eseteit a Be. 649. § (2) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjában pontosan meghatározott okok, míg a Be. 649. § (3), (4) és (5) bekezdése szerint az e §-okban meghatározott Alkotmánybíróság, illetve nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata biztosítják a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [39] A korábbi (1998. évi XIX. törvény) Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltakkal egyezően a jelen hatályos Be. 650. § (2) bekezdése deklarálja a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás támadásának kizártságát.
- [40] A felülvizsgálat alapvető szabálya tehát, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].
- [41] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [42] Minderre tekintettel azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével vizsgálhatja.
- [43] A Kúria az irányadó tényállás általános meghatározása körében kihangsúlyozza, hogy egyrészt a tényállás a másodfokú bíróság által tett kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó a felülvizsgálati eljárásban (EBH 2011.2385.).
- [44] Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között

szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

- [45] Ugyancsak változatlanok a revízió korlátaira vonatkozó szabályok. A Kúria csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott keretek között bírálja felül a megtámadott határozatot. A jogalkotó a rendkívüli jogorvoslati eljárásban csak a legsúlyosabb anyagi és eljárásjogi törvénysértések esetében biztosít lehetőséget a jogerő feloldására, a jogerős ügydöntő bírósági határozatok megváltoztatására.
- [46] A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapulvétele mellett a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában megjelölt - a terhelt bűnösségének a megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került sor - okból, valamint a Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja alapján - figyelemmel a védő által hivatkozott eljárási szabálysértésekre - bírálta felül.
2.
- [47] A Kúria ... terhelt védőjének a felülvizsgálati indítványát az alábbi indokok alapján találta részben törvényben kizártnak.
- [48] A védő a felülvizsgálati indítványában valójában az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását. Ez azonban a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [49] Mindezek szem előtt tartásával a Kúria nem vizsgálhatta a védő azon állításának helytálltságát, hogy az alapítéletben megállapított tényállás megalapozatlan-e - hiszen amit a műszaki szakértői véleményre utalva állított, az félreérthetetlenül ezt jelenti. A felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás a Kúriának sem ad jogot annak bármilyen irányban történő megmásítására: abból nem vehet el, s ahhoz nem tehet hozzá tényeket.
- [50] A tényálláshoz kötöttség olyannyira szigorú szabály, hogy a felülvizsgálati eljárásban a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálendő el abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített és ellentétes az iratok tartalmával (BH 2004.102.), másként fogalmazva: a felülvizsgálati eljárásban az alapügyben megállapított tényállás az irányadó, függetlenül attól, hogy az adott tényállás megalapozott-e vagy sem (BH 2016.264. [16], BH 2010.324. indokolás). Ennek hangsúlyozása pusztán elvi jellegű, hiszen a Kúria nem vizsgálhatja, hogy az alapítélettel megállapított tényállás szenved-e valamiféle hiányosságban.
- [51] Másrészt a Kúria utal arra, hogy a felülvizsgálati indítvány az eljárási törvényben meghatározott abszolút eljárási szabálysértést nem nevesít. A Kúria megállapítja, hogy jelentős és gyakorlatot

érintő változtatás a jelenleg hatályos Be. részéről az, hogy a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező okok közül kikerült a törvényes vád hiánya [korábbi Be. 373. § (1) bekezdés I/c].

- [52] Ezért ezek a kifogások a felülvizsgálat lefolytatását nem alapozták meg.
3.
- [53] A terhelt védője további felülvizsgálati okként hivatkozott a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára, vagyis arra, hogy az első- és másodfokú bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg ... terhelt bűnösségét.
- [54] A Kúria a védő bűnösség körében kifejtett érdemi érvelésével sem értett egyet. A Kúria ugyanakkor alapvetően egyetértett a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság és a Legfőbb Ügyészség álláspontjával.
- [55] A Btk. 235. § (1) bekezdése szerint a közúti baleset okozásának vétségét az követi el, aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból súlyos testi sértést okoz. A (2) bekezdés a) pontja szerint a büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot, súlyos egészségromlást okoz.
- [56] A közúti baleset okozásának vétsége eredmény-bűncselekmény. Megvalósulásához a veszélyhelyzet bekövetkeztén túl alapesetében szükséges súlyos testi sértés, minősített esetben - többek között - maradandó fogyatékossg, súlyos egészségromlás okozása.
- [57] A közúti baleset okozásának vétsége ún. kerettényállás, amely a közúti közlekedés szabályainak a megszegésével valósulhat meg. A közúti közlekedés szabályait elsősorban a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) határozza meg. A közúti közlekedési szabályok megszegésében álló elkövetési magatartásnak pedig okozati összefüggésben kell állnia a bekövetkezett eredménnyel.
- [58] A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános jellegű rendelkezés, hogy aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és ne zavarjon [KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pont - szó szerinti egyezéssel a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjával].
- [59] A közúti baleset okozásának vétsége ún. keretrendelkezés, annak tartalmát elsődlegesen és részletezően a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (6/1998. BJE jogegységi határozat indokolása), valamint további, jellemzően általános közúti közlekedési szabályok, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV.21.) MT rendelet (stb.) határozza meg.
- [60] Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni [azonos tartalommal: 1988. évi I. törvény 5. §

(1) bekezdés b) pont, KRESZ 3. § (1) bekezdés b) pont]; úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és ne zavarjon [azonos tartalommal: 1988. évi I. törvény 5. § (1) bekezdés c) pont, KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pont].

- [61] A közúti baleset okozása vétségének elkövetési magatartása a közúti közlekedési szabályok megszegése. Az alapügyben eljáró és jogerős határozatot hozó másodfokú bíróság kétségtelenül kizárólag a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjának általános szabályát jelölte meg megszegett közúti közlekedési szabályként.
- [62] Ez közel sem téves. A Kúria a következő irányadó álláspontra hivatkozik. Elméletileg megalapozott, és a bírói gyakorlatban is követett értelmezési szabály, hogy a részletes rendelkezések mint speciális normák alkalmazása megelőzi az általános szabály felhívását. Ennélfogva mindig azt kell először vizsgálni, hogy a terhelt megszegett-e valamely konkrét közlekedési szabályt, és konkrét szabályszegés hiányában, kiegészítő jelleggel (utólagos kiemelés) alapulhat a büntetőjogi felelőssége azon, hogy a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti általános baleset-elhárítási kötelezettségét elmulasztotta (6/1998. BJE jogegységi határozat indokolásában a véleményi rész 1. pontja).
- [63] Ez az álláspont következetes ítélkezési gyakorlatot tükröz.
- [64] Az EBH 2011.2297. számú elvi határozatból (és BH 1976.246. számú döntésből) ugyancsak következik, ha a közúti közlekedés más résztvevője nem sért közúti közlekedési szabályt, akkor még inkább érvényesül a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt általános gondossági követelmény a személy- és vagyonbiztonság megóvására. A KRESZ 3. § (1) bekezdés b) pontját a Kúria - még ha „a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni” szabály formálisan külön és ugyancsak általános igénnyel került megfogalmazásra - voltaképpen az előbb említett általános gondossági követelményből folyó további közúti közlekedési (al)követelménynek tekinti.
- [65] A jelen felülvizsgálattal érintett ügyben kétségtelen tény, hogy a terhelt a gyalogos sértettet nem a kijelölt (felfestett) gyalogos-átkelőhely útfelületén, hanem azon kívül, annak közvetlen közelében az úttesten ütötte el.
- [66] Az irányadó tényállás azonban tartalmazza azt, hogy a sértett gyalogos az átkelésre várakozott, majd a szabad jelzés megjelenésekor a gyalogos átkelőhely jobb széle után egy-másfél méterre kezdte meg az úttesten az áthaladást.
- [67] A kerékpárral közlekedő terhelt magatartása vonatkozásában ugyanakkor a tényállás tényszerűen azt rögzíti, hogy ugyan eredetileg még szabad jelzés alapján kezdte meg az útkereszteződésbe behaladását, azonban a kialakult forgalmi ok - megállása, útkereszteződésben töltött időtartam - miatt még ott tartózkodása alatt a járműforgalom irányítását szolgáló készülék piros (tilos) fényjelzésre váltott, míg a gyalogosok zöld (szabad) jelzést kaptak. A terhelt pedig, habár a folyamatos piros fény a

továbbhaladás tilalmát jelzi, az általános gondossági követelmény által megkövetelt és tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztva már tilos jelzés hatálya alatt folytatta útját. Ezért a gyalogosan áthaladó sértettet már csak akkor észlelte 1,3 sec. késedelemmel, amikor a mintegy 10 km/h sebességű kerékpárját nem tudta a megálláshoz szükséges mértékben leállítani.

- [68] Egyetértett a Kúria a Legfőbb Ügyészséggel abban, hogy a terhelt magatartása hanyag gondatlanságára (negligentia) vezethető vissza.
- [69] Mindezekre figyelemmel a terhelt bűnösségét a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése folytán az alapügyben eljáró bíróságok anyagi jogi sérelem nélkül állapították meg.
- [70] A védő hivatkozott a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára [korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont] is. A büntetés revíziójára azonban csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a felülvizsgálati indítvánnyal támadott minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetést a Kúria nem vizsgálhatta. A védő felülvizsgálati indítványa e kérdésben tehát törvényben kizárt.
- 4.
- [71] Mindebből egyértelműen következik, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása és a cselekményének jogi minősítése során az eljáró bíróságok nem sértették meg a büntető anyagi jog szabályait.
- [72] Minderre figyelemmel a Kúria - s miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a támadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - ... terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [73] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. január 28.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő